GAZET'A TRANSILVANIEI.

„Gazet'a" ese de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $^1/_4$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu $2^1/_2$ galbini mon, sunatória.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pertru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare,

Nr. 15. | Brasiovu 8 Martiu|24 Februariu | 1877.

Banc'a si éra Banc'a.

Vechi'a nóstra dorintia de à ne ocupa si noi nu numai de cestiunea speciale a „Bancei nationale austriace", ci de theori'a banceloru in generalu, din punctu de vedere superioru alu economiei politice, nu amu fostu in stare de a ni-o inplini si satisface nici pana in ór'a de facia. O spunemu acésta cu parere de reu atatu mai mare, cu catu ne simtimu mai convinsi despre inportanti'a cestiunei, pe care o atingemuací numai cá prin fuga. Ne mai consolamu inse cu speranti'a, ca dupace vedemu de naintea ochiloru lupt'a inversiunata, care decurge mai bine de unu anu intre ungureni si austriaci asupra bancei, chiaru si celu mai tinerelu dintre lectorii nostri va pricepe usioru, ca trebue se fia lucru fórte mare acela, pentru care ministrii unguresci alergara la Vien'a celu pucinu de douedieci de ori, pentru care se involburà tóta Ungurimea, pentru care jidovii pusera in miscare sute de pene in sute de diarie, pentru care partitele politice se sfasiia cá ferele si nu lasa omenia de unu banu pe faci'a ministriloru, pe care in fine ei toti o considera cá conditiune de existentia a statului ungurescu.

Amu atinsu cu alta ocasiune, ca banc'a nationale austriaca esiste din secolulu trecutu. Adaugemu ací, ca ea a trecutu prin multe prefaceri, ea -si are istori'a sa, ca inse ea in epocele critice ale imperiului a fostu de mare ajutoriu pentru acesta. Actionarii ei au castigatu bani frumosi dela poporu, déra au si perdutu multi la statu. In 1848 eá si-a sistatu platile in metallu, pentru-ca statulu nu 'i-a potutu platí miliónele cu care'i erá datoriu. In 1864 aceeasi banca reusí, cá se'si consolidedie autonomi'a sa cá nici odata mai nainte, acésta inse cu espress'a invoire a potestatiei legislative, déra si pe langa mari emolumente pentru statu. Candu s'a infiintiatu dualismulu, ungurenii batea in pinteni si se laudá, ca ei au se'si faca banca nationala separata, cu dreptu de a emite bilete de banca (Bancnote); in fine se invoira cá banc'a din Vien'a se mai fia comuna pentru monarchi'a intréga, inse numai in modu provisoriu, pana la espirarea aniloru de privilegiu alu bancei, candu apoi ungurenii se aiba dreptu a'si infiintia banca separata. Pre candu se apropiá terminulu privilegiului bancei, ajunse si Ungari'a cá se se innece in datorii, o stringea de gâtu si cestiunea orientale. Déra boieriulu totu boieriu, chiaru si candu ajunge se se incinga cu sierpariu de teiu. Atunci se intemplà unu lucru, care s'ar' poté infaciosia cu unu esemplu luatu din viéti'a de tóte dilele, din desele transactiuni comerciali. Avemu áci doi associati, carii se legara prin contractu pe diece ani, cá se puna fiacare cate una parte de capitalu spre a esploata pentru sine si familiile loru tóte castigurile cate se potu face in tiéra. Unulu dintre densii, Necula, cunoscutu de bunu comerciante, pune unu capitalu de 70 de mii, alu doilea Malacu; unu incepetoriu, care pe langa ce nu a facutu nici odata comerciu, 'i-a si placutu se traiésca pe usioru, pune numai 30 de mii, si acésta suma inca are se o scótia cu chiu cu vai de pe la vecini, déra in fine o a depusu si elu la cass'a comuna. Face 100 de mii. Associatii se invoiescu, cá cu restulu averei proprie se faca care ce'i place, si se'i fia permisu fiacaruia a lua inprumutu pe barb'a sa ori-ce sume, de care érasi se dispuna dupa placulu loru, fiacare in partea sa. Se inchiaie contractu si se afla unu notariu publicu, care'lu si legalisédia, de si elu vedea bine, ca acelu contractu era o mare secatura, ca-ci coprindea in sine multe absurditati si sementia de certe necontenite; déra ce erá se faca, pentru-ca partile contractante erá maiorene. Dupa contractulu inchiaiatu associatii -si registrédia titlulu si scotu una firma pompósa N e c u l a - M a l a c u, pe care apoi o anuntia in mii de cerculare si prin diaria. De aci incolo se fii vediutu traiu la ei si la jupanesele loru, déra inca copii loru. Toti urdurosii -si avea amante, pe care le inbracá dupa modele cele mai noue dela Parisu. Diferenti'a intre ambii associati este, ca Necula e laboriosu, mai are si capitalu separatu, remasu lui dela parinti, se bucura si de unu creditu mai mare in lumea finantiala si anume la una banca renumita; Malacu din contra, fuge de labóre, capitalu separatu nu are, creditulu inca 'ia desecatu asia, in catu ajunse cá se'si puna zalogu pe ascunsu mai multe obiecte de ale casei. Dupace i-se infundà ori-ce creditu, se intórce Malacu catra Necula si'i dice: Mei Necula, óre dreptu este asia, tu se ai creditu si eu se nu amu?

Necula 'i respunde, ca elu dieu n'are ce se'i faca, déca 'i lipsesce creditulu.

— Déca tu n'ai ce se'mi faci, atunci sciu eu ce voiu face: voiu incepe se manancu din capitalulu de 30 mii, ce amu la fondulu associatiunei nóstre. —

— Ba se erti cocóne, déca vomu incepe se atacamu acelu capitalu, cu ce se esploatamu pe comitentii nostri?

— Ce'mi pasa mie, bani voiu eu, séu ca resiliamu contractulu. Déra scii ce Necula? Tu totu mi-ai poté ajuta mie, fora se dai unu banu mai multu din pung'a ta.

— Cumu?

— Eca asia, se mergi cu mine la banc'a de unde ai tu creditulu, se ceremu cá se me imprumute si pe mine cu o suma totu asia de mare, cumu este aceea, cu care te-a creditatu pe tine.

— Nici vorba mei Malace; acea banca te-a cumpanitu si pe tine cu dramulu; ea scie ca numai fal'a e de tine, si ca platesci fórte reu séu nici-decumu.

— Déca nu'mi faci acestu servitiu, te declaru de inemicu alu meu si te lasu.

Pe Necula ilu taia mintea la multe, déra cá omu flegmaticu, nu'i place cert'a lunga; asia urindui-se de atata inpertinentia, ilu ia gur'a pe de ainte si promite lui Malacu. De ací se ducu ambii la banca, si pre candu Necula incepuse a vorbi cu proprietarii bancei in termini de omu bineeducatu, unde nu mi se rastesce Malacu dicundu: Eu nu amu venitu aici se me rogu, amu venitu se p r e t i n d u, ca de nu, ve aratu eu voue. Trebue se'mi deschideti si mie creditu asia de mare, pre catu este la voi alu companionului meu; nici una nici doue, voi aveti se'mi faceti pe voia.

Proprietarii bancei stau deocamdata cá inmarmuriti, nesciindu ce se aléga din acelea pretensiuni trufasie ale dlui Malacu; déra curendu se reculegu si'i spunu verde in facia: Scii ce domnule, averea nóstra e a n ó s t r a si nu a dtale, care nu ai nici unu creditu la noi, si déca totusi ti-amu facutu placerea pana acumu cu cateva mii, ai se multiumesci acésta numai companionului dtale, a carui soliditate ne e cunoscuta din parinti. Nu'ti damu nimicu pe barb'a dtale. Intielesai? Adieu.

Atunci Malacu bursucatu luandu'si caciul'a, trantí usi'a catu credeai ca o se ésa din tietîni si se duse injurandu, ca ce ai dracului sunt acei bancari, ca-ci nu s'au spariatu de gur'a lui si elu nu 'ia potutu pune la mana. Venindu acasa, ce se vedi? Multime de creditori ilu asteptá in curte, in anticamera, in birou, éra més'a-i erá coperita de scrisori amerintiatórie. Ce se mai faca Malacu? Se intórce érasi la Necula, cá se'lu injure cumu ii va vení la gura, ca-ci a fostu asia molatecu si nu 'iau ajutatu cá se bage in spaima pe banca. Ce se mai faca si Necula? Pentru cá se scape macaru pe una di de sbieratele desperate ale lui Malacu, ei promite érasi lucruri, despre care sciá din capulu locului, ca banc'a le va respinge din nou, séu celu pucinu va pune lui Malacu nesce conditiuni de creditu, in catu se'lu tréca tóte sudorile.

Asia s'a intemplatu. Malacu avuse pana acilea creditu de 4900; de astadi inainte i-se promitu cu 2—3 sute mai multu, inse asia, ca tóte spesele, cate se voru face, se fia sub strict'a controla a lui Necula si a bancei. De ori-ce alte conditiuni boieresci banc'a nu vrea nici se audia, ci este mai applecata a curma ori-ce transactiune cu Malacu.

Cititi macaru douedieci de diaria unguresci, precumu si desbaterile parlamentarie din dilele acestea, pentru-cá se vedeti, ca asia au decursu indelungele negotiatiuni dintre cele doue guberne dualistice. Ungurenii sbiéra cu totulu indesertu contra ministrului Tisza, ca-ci cu singur'a esceptiune candu ilu numescu tiranu *), in altele n'au nici o dreptate. Elu din partea sa incercà tóte stratagemele possibili spre a strimtora pe austriaci si pe banca, cá se'i faca pe voia, déra tóte fora nici unu folosu. Amerintia-tu-lea cu banca pura ungurésca; ei au datu din umeri si au respunsu: „Face-ti-o." Ei sciá fórte bine, ca ungurenii n'au bani si nu capata de nicairi. „Uniune personala, desbinare totale de voi." „Atatu mai bine", replicara austriacii. „Vinu muscalii", racnira ungurenii. „Las' se vina, ca éra se voru duce", intórsera flegmaticii. „Vomu bancrotá, si atunci veti pagubí chiaru voi infricosiatu." „Bancrotulu vostru nu ne póte face reu mai mare, decatu ni se facù pana acuma", triplicara austriacii. „Avemu dreptu se ridicamu vama intre Ungari'a si Austri'a, se platiti pe manufacturele vóstre, in catu se ve sece sufletulu", se rastira ungurenii. „Se ve puna pecatele, cá se mai faceti si acea nebunia, cá se ajungeti a ve inbraca cu cojóce puturóse de ale vóstre si cu panura grósa cá degetulu", disera austriacii.

In fine ce erá se mai faca ministrii unguresci, decatu se accepte conditiunile dictate, de cine? déca vei cautá bine, de creditorii Ungariei, carii batu mereu la usia. „Nici de amu fi perdutu una din bataliile cele mai mari, nu ne-amu simtí atatu de consternati si rusinati", suspina „Pesti Napló" in choru cu mai multi colegi ai sei.

---

*) „Ébredés", „Közvélemény" etc.

O voce maghiara despre dlu Tisza.

Deórace insesi foiele guvernamentali nu mai au mare sperantia, cá dlu Tisza redivivus se se mai sustiena inca lungu tempu la potere, reproducemu aci in tóta nuditatea sa unu verdictu maghiaru despre domni'a dlui Tisza in cesti duoi ani din urma, pre care lu aflamu in foi'a provinciale „Alföld"; si facundu acést'a nu tindemu la altu scopu, decatu la acel'a, de a lassá si noi posteritatii unu monumentu fidelu despre dlu Tisza sfarimatoriulu din tempurile nóstre.

„Deórace noi representamu sentiemintele publicului, éra nu ale unoru sateliti guvernamentali, ne tienemu de detorintia, — dice numit'a foia, — de a interpretá acele sentiemente catu se póte mai fidelu. Avemu deci bunu temeiu a dechiará, ca de candu a ajunsu la potere dlu Tisza n'amu cunoscutu altu momentu imbucuratoriu, decatu acel'a candu firulu electricu ne aduse scirea, ca dinsulu si-a datu demissiunea si ca Domnitoriulu a primit'o. Dér pe de alta parte apoi simpl'a scire, ca dlu Tisza are se remana si mai departe pe capulu natiunei umilite si chiaru nimicite de dinsulu, a fostu o lovitura dintre cele mai grele pentru tiéra, o scire de doliu pentru intelligint'a independenta a Ungariei, deórace acum chiaru si celu mai optimistu patriotu trebuie se marturisésca, ca fusiunea partiteloru a devenitu unu blastemu pentru Ungari'a si ca nice o calamitate mai mare n'a potutu se vina asupra poporului maghiaru decatu aceea, ca s'au datu frenele guvernarei in manile dlui Tisza. Foile guvernului voiau se inspaimente publiculu cu aceea, ca déca se va duce dlu Tisza vomu ajunge sub cnut'a lui Sennyey séu a lui Majláth si atunci diluviulu peccateloru se va descarcá asupra nóstra. Noi nu credemu se esiste vre unu sufletu intru adeveru liberalu, care se se fi inspaimentatu de acésta scire, inse atat'a potemu se afirmamu cu certitudine, ca déca acum publiculu ar ajunge se aléga liberu, de o suta de ori ar preferi se concréda poterea de statu in manile lui Sennyey séu Majláth, ba chiaru si in manile unui absolutismu moderatu maghiaru, decatu in manile „liberalului" Tisza Kálmán. Inca nici-odata, nice sub guvernulu turcescu, nice sub celu austriacu séu unguerescu n'a fostu poporulu vexatu si incarcatu cu atate dari, cu atate legi rele si cu atate institutiuni belitórie, decatu acum de candu a ajunsu la potere capulu centrului stangu, si inca nici-odata Ungari'a n'a mai avutu unu barbatu de statu mai pucinu liberalu, mai reactionariu si mai bogatu in frase amagitórie, decatu dlu Tisza, care in cursu de optu ani de dile a amáritu viéti'a lui Franciscu Deák, de fericita memoria, si a portatu unu resbelu de esterminare facia de acea partita, care nici-odata n'ar fi sacrificatu pentru Vien'a asiá de multu din drepturile de statu si din interessele economice ale tierei, catu a sacrificatu „Messia" din Bihari'a.

Si cu tóte ca acestu sistemu a seracitu tiér'a intr'unu modu ne mai auditu si in multe locuri despóia pe bietulu poporu chiaru si de ultimele sdrentie ale seraciei, pentru cá se se incassedie din ele darile nesuportabile, si cu tóte ca cetatianii statului sunt de multe ori maltratati pentru competintie prescrise, cari pe de una parte s'au platitu la tempulu seu, éra pre de alta parte i se ceru pe nedreptu, si cu tóte ca in fine classea de mediulocu a devenitu proletaria, proprietatea de pamentu trece in mani straine, éra realitatile se vendu cu tob'a pentru unu pretiu de batjocura, — totusi cass'a statului e desiérta si noi nu suntemu securi nice facia de acea impregiurare dororósa, ca intr'o buna demanétia nu se va enunciá bancrotarea statului. Ce mai potemu déra se perdemu chiaru si in casulu, candu ar veni ori si cine la guvernu? Mai reu cá acum nu va fi, pentru-ca nu póte se fia. Si ce i folosesce cetatianului, care se lupta cu ruin'a, ca are unu parlamentu, déca maioritatea aceluia consta din suflete servile, cari dicu Aminu la totu ce comandéza domnulu si maiestrulu, presiedintele guvernului! Pentru aceea se binevoiésca a ne cruitiá acei sateliti ai guvernului, cari cugeta se ne sparie cu guvernulu conservativu séu cu ori care altu guvernu. A fostu dejá de ajunsu a portá de nasu si a ruiná tiér'a in cursu de diece ani. Tiér'a este acum desamagita; miseri'a ce striga la ceriu si nemultiumirea illustrédia in de ajunsu efectele desamagirei. In fine mai avemu numai o rogare si acést'a este: se binevoiésca a incetá de a ne ferici si de aci nainte, ca-ci déca acést'a va durá totu asiá, atunci ne va necessitá a rogá pe Vien'a, cá se ne consoledie cu unu micu absolutismu."

Brasiovu in 7 Marte st. n. 1877.

Mai nainte de a intrá in detaiurile revistei, premittemu aci o scurta notitia despre cele petrecute in siedinti'a dela 3 Marte a camerei deputatiloru maghiari, cá se nu perdemu firulu rosiu alu activitatii parintiloru patriei maghiare. De vr'o desbatere meritoria de legi salutarie nici vorba nu póte fi, ci numai de propuneri, reporturi, petitiuni si interpellatiuni. Mai nainte de tóte se substerne camerei reportulu comissiunei de inmunitate relativu la estradarea deputatului Svetozar Mileticiu pentru unu delictu de pressa, ce s'ar cuprinde intr'unu articulu alu diariului „Zastava," si se decide, cá d'ocamdata acestu reportu se se tipar ésca si distribuie intre deputati. Urmédia propunerea lui Desideriu Szilágyi relativa la precisarea §-lui 181 alu regulamentului camerei, ca adeca in ce forma au se-si esprima dorinti'a 20 de deputati, candu ceru convocarea camerei si in catu tempu are de a se conchiama siedinti'a. Se decide a se luá in discussiune acést a propunere.

Dupa aceea ié cuventulu Mihailu Politu si-si motivédia interpellatiunea catra dlu primu ministru in caus'a referintieloru dintre Austro-Ungari'a si Russi'a in cestiunea orientale. Spatiulu nu ne permitte a intrá in detaiuri, din care causa inregistramu numai motivele principali ale dlui Politu, care dise, ca in butulu notei dlui Andrássy, alu memorandului de Berlinu si alu dechiaratiuniloru conferintiei din Constantinopole, cari acte probédia, ca intre poterile de nordu esiste o aliantia facia de Turci'a, totusi in Ungari'a s'au ivitu asemeni demonstratiuni, cari nu numai ca stau in contradicere eclatanta cu politic'a ministeriului de esterne in cestiunea orientale, ci compromitu popóre intregi cari locuiescu in Ungari'a, compromitu chiaru pe statulu maghiaru. Russi'a este gat'a de a trece Rubiconulu si cu tóte aceste ungurii alérga la Mecca si se inchina profetului. Pentru aceea intréba, déca Austro-Ungari'a mai tiene la principiele enunciate in not'a de reforme a lui Andrássy, in memorandulu de Berlinu si in ultimatulu conferintiei de Constantinopola? si déca guvernulu maghiaru apróba demonstratiunile turcofile, cari compromittu politic'a orientale a monarchiei si violédia sentiemintele nationali ale millióneloru de slavi? — Interpellatiunea se presenta in scrisu dlui primu ministru.

Deputatulu Németh din stang'a estrema, avendu in vedere, ca in 28 Febr. s'au luatu stricte mesuri politianesci contra unei revolte, la care nu s'a cugetatu nimenea, afara de cei cu consciinti'a négra, intréba pe dlu ministru de esterne, ca la alu cui ordinu s'au luatu acele mesuri ale politiei, si ca apróba dlu ministru de interne o asemenea procedere, care póte se revólte pe poporu chiaru si candu acest'a nice nu s'ar' fi cugetatu la revolta? — Dlu ministru Tisza respunse, ca siefulu de politia fù incunoscintiatu in 27 Febr., cumca prin cafenele se vorbesce, ca in demanéti'a dilei de 28 Febr. se va aduná o multime de poporu naintea camerei, spre a insultá pe unii deputati, si chiaru pe unii membri ai guvernului. Din acésta causa siefulu de politia si-a tienutu de detorintia a luá mesuri contra unei demonstratiuni de strade si si-a pusu organele sale la padia asiá, incatu nu le-a vediutu nimine a, inse cu tóte aceste ele erau la indemana pentru ori-ce casu. Prin urmare procederea siefului de politia nu este de desaprobatu. (Va se dica, in siedintia publica in camera se constata, ca dlu Tisza se mai sustiene la potere numai cu ajutoriulu mameluciloru si alu politiei. Rep.)

In fine urmà deputatulu E. Simonyi, care intrebà pe guvernu, ca are de cugetu, si candu cugeta a-si impliní promissiunea, ce a facut'o inainte de ast'a cu noue luni, adeca de a substerne actele despre negotiatiunile de impacatiune dualistica, cá camer'a se fia pusa in positiune de a pronunciá unu verdictu motivatu asupra procederei guvernului? — La acésta interpellatiune, precumu si la a lui Politu va respunde dlu Tisza in alta siedintia venitória.

— Vr'o cativa dintre ministri maghiari se afla érasi in Vien'a, unde se ocupa cu statorirea testului noului statutu alu bancei nationali. La consultari iau parte si representantii bancei, cari inse se fi dechiaratu cathegoricu, ca banc'a nationale austriaca mai bine se va retrage cu totulu, decatu se se invoiésca, cá cei duoi vice-guvernatori se fia denumiti de catra cele doue guverne. — Chiaru si diariulu „Pesti Napló" admitte, ca cestiunea denumirei séu alegerei celoru duoi viceguvernatori ai bancei va poté se silésca pe dlu Tisza, cá se mai demissionedie inca odata, si acést'a cu atatu mai vertosu, fiindu-ca chiaru si unii matadori ai vechiei partite deachiane ar' fi resoluti a rupe amiciti'a cu dlu Tisza, ceea ce déca se va intemplá, atunci partitele s'ar' intórce érasi de unde au pornitu inainte de fusiune si dlu Tisza ar' ajunge érasi capu alu unoru malcontenti, cari prin caderea dlui Tisza 'si voru perde panea de tóte dilele.

* *

Scirea ce se respandise de catra diurnalulu anglesu „Times", ca Russi'a ar' avé de cugetu se-si retraga trupele dela Prutu si se desmobilisedie, se desminte chiaru prin unu telegramu din Petrupole. Din contra Russi'a continua a concentrá trupe la Rubiconu, pentru-ca vede, ca Angli'a nu ambla cu cugete curate. Respunsulu la not'a lui Gorciacoff nice pana astadi nu s'a datu; se pare ca Angli'a inca a voiutu mai antaiu se pipaie, déca Russi'a este inclinata a primí propunerea sa, de a se da Turciei unu terminu de unu anu de dile pentru esecutarea reformeloru. Inse „Journal de St. Petersbourg", care e organulu dlui Gorciacoff; o spune dejá verde pe facia, ca propunerea de a se mai da Pórtei ottomane unu terminu pentru esecutarea reformeloru, nu se póte acceptá.

— Conditiunile de pace intre Turci'a si Serbi'a sunt urmatórele: „Teritoriulu remane de ambele parti in starea sa de nainte de resbelu; cestiunea referitória la egalea indreptatire a jidoviloru si armeniloru nice nu s'a discutatu, deórace se tiene de affacerile interne ale serbiei; cestiunea flamurei turcesci pe fortaretiele serbesci s'a primitu din partea Serbiei; cu privire la installarea unui agentu alu sultanului in Belgradu s'a lassatu cestiunea deschisa, inse s'a primitu conditiunea, cá Turci'a se fia representata in Belgradu prin unu consulu. In tempu de 12 dile dupa subsemnarea pacei, trupele turcesci voru evacuá territoriulu serbescu." Dupa ce s'au votatu aceste puncte de catra adunarea nationale din Belgradu, s'a proclamatu pacea care s'a incheiatu cu consemtiementulu Russiei, ceea ce s'a accentuatu chiaru in discursulu de tronu alu principelui Milanu.

— Delegatii Muntenegrului pentru inchiarea pacei au sositu la Constantinopole, unde in 5 Marte s'a tienutu prim'a conferintia in acestu respectu. Muntenegrulu cere intre altele regularea confinielorù, cedarea portului Spizza, navigatiune in sinulu marei la Scutari si pe fluviulu Bocana.

— Se dice, ca comitetulu slavu din Moscovi'a a tramisu sume de bani bosniaciloru si herze-

govineniloru, cá se continue reabelulu civilu contra Turciei. — Intregu tribulu miriditiloru din Albani'a s'a rescolatu si a incongiuratu fortareti'a turcésca dela Puc'a. Dervisiu pasi'a a tramisu trupe dela Scutari pentru deblocarea fortaretiei.

— In 4 Marte s'a alesu de presiedinte alu staturiloru unite americane Birchard Rutherford Hayes cu 185 de voturi, in loculu lui Ulisseu Grant, care a guvernatu republic'a americana, ce numera 39 millióne locuitori, in tempulu de 8 ani de dile, adeca dela 4 Marte 1869 pana adi.

Brasiovu. Aducemu la loculu acest'a unu necrologu, pe care nu amu fi voitu nici odata se intre in colónele acestea si in nici-unele. „Iosifu Puscariu, advocatu, cá consociu in numele seu si alu minoreniloru sei prunci: Silvi'a, Luci'a, Antoniu si Secstiliu, — veduv'a Zoe Ciurcu nasc. Nica, cá mama, — fratele Teodoru T. Ciurcu, sororile Maritia Popea, Ecaterina si Zoe si ceilalti consangeni, pliui de intristare si cu anima franta de durere, facu cunoscutu, cumca pré iubit'a loru socia resp. mama, fiica si sora

Eufrosina Puscariu n. Ciurcu

nu mai este intre cei vii. Ea si-a datu nobilulu seu sufletu in manile creatorelui in 3 Mart. la 10 óre a. a. in etate de 35 ani. Despre acésta nereparabile perdere se incunosciintiédia consangenii, amicii si toti cei ce iau parte la durerea loru. Remasitiele pamentene ale repausatei in Domnulu s'au ridicatu la 5 Martiu st. n. d. a. 3 óre din locuinti'a din cetate, piati'a cailoru Nr. 35 si s'au asiediatu in cimiteriulu celu nou alu bisericei gr.-or. romane din cetate. — Fia-i tieren'a usióra si memoria binecuventata!"

Brasiovulu se póte lauda cu una cununa frumósa de femei, precumu e infaciosiata in s. Scriptura femei'a buna. Repausat'a in Domnulu a ocupatu loculu intre cele mai bune. Laud'a si coróna barbatului, mama doiósa si adeverata victima a preaiubitiloru sei prunci, modellu de menagera si económa a casei, de blandetia firésca, insocita de cultur'a superióra a spiritului si a animei, sufletu nobile si intieleptu, care sciá se sterga cu man'a sa delicata sudorile de pe fruntea sociului seu obositu adesea de luptele vietiei, s'a dusu la cele doue surori ale sale, Elen'a si Sevasti'a, demne de densa, si a lasatu pe ai sei cu animele sfasiiete, cu ochii scaldati in torenti de lacrime, strigandu neincetatu catra ceriu: Unde mai este dorere cá dorerea nóstra!

La vederea aceloi conductu funebru si acestui doliu profundu, cine se cutedie a pronuntia vreunu cuventu de consolatiune! Noi cunóscemu unulu singuru, a cadé in genunchi la altariulu celui Atotupotente, spre a cere consortelui si multu cercatei mamei-bune taria de sufletu, cá se suplinésca pe Angerulu aparatoriu alu celoru patru prunci innocenti, pe dulcea loru mama, care din vointi'a inpenetrabile a Creatorului 'ia lasatu orfani in etatea cea mai frageda.

Fia'i tierin'a usióra si memori'a ei sempiterna! — B.

* *
*

— In regiunile nóstre s'a pusu érasi érna destulu de aspra cu nea de 25 centimetri. Din caus'a orcaneloru póst'a de Romani'a ne veni in septeman'a trecuta de cateva ori la cate doue dile odata. Nutretiulu viteloru, care se eftinise multu, s'a ridicatu in pretiu, indata ce vediura economii, ca nici acésta érna „nu o manca lupulu". Din caus'a drumuriloru omeiite, in septeman'a trecuta avuramu tergu pucinu cautatu.

In cercurile comerciali scirea despre inchiaierea pacei intre Turci'a si Serbi'a mai linisti ceva spiritele. In casu de unu bellu russo-turcescu, piati'a nóstra redimata pe vechi'a esperientia, astépta mai multu folosu decatu pedece in transactiuni.

Corespondentia dedicata diarieloru din Bucuresci.

Sibiiu, 28 Febr. n. Eu credeamu ca diariele din Bucuresci voru fi avutu ocasiune se afle de multu pe urditorii telegrameloru din Ianuariu trimise in tóta lumea despre casulu cu jidovii dela Vaslui. Acuma dupace vediu ca ele tacu despre acestu lucru, si ca prefectulu N. Lupascu si trei subprefecti sunt destituiti de gubernu mai multu numai cá se dea óresicare satisfactiune opiniunei publice, mai inainte de a se termina anchet'a (investigatiunea, cercetarea) la faci'a locului, nu me pociu conteni se nu aratu ceea ce sciu despre telegramele pornite dela Brasiovu, dela Sibiiu si scrisorile puse la mic'a statiune Ucea in district. Fagarasiului. Din acelea voru vedea romanii, pana unde se intinde reutatea asupra loru.

Se aflá pe la noi pana mai deunadi unu jidovu anume F.....n, cáre se ocupá cu literatur'a, déra'i mergea reu. Acelu omu avea firesce conexiuni cu mai multi capi de ai comiteteloru filiale jidovesci, care au inceputu a se inmulti si in tiér'a nóstra. Dupace au ajunsu memorandele aliantieloru jidovesci la conferinti'a dela Constantinopole, si intr'aceea se scolase si „P. Lloyd" de nou asupra romaniloru, evreului nostru i se parú ca ar' fi ocasiune minunata de a pune si elu man'a pe ceva bani; deci se apucá iute si inaintá in mai multe exemplarie unu telegramu cu sieptc nume la evrei din cei mai bogati, incepundu dela Rothschild in Vien'a, Cremieux in Parisu, D'Israeli in Londra si altii, mintindu-le, ca 130 de familii evreesci gonite din Moldov'a in capu de érna, au sositu pe la Brasiovu in districtulu Fagarasiului, góle si flamende cá vai de ele, deci se li se tramitia curendu ajutórie pe adress'a cutare. Dupa aceea charlatanulu veni la Ucea, unde puse pe pósta mai multe scrisori adressate catra jidovi mai bogati. Se spune ca elu cu modulu acestá apucase a primi colecte pana la sum'a de 800 fl. v. a. Alarmati jidovii cei mari prin acelea telegrame, alergara fiacare pe la ministrii si ambasadorii respectivi. Din partea austro-ungurésca se cerú informatiune de urgentia nu numai dela consulatulu generale din Bucuresci si dela celu din Iassi, ci se comisse, totu pe cale telegrafica, prefectiloru din Brasiovu si Fagarasiu, ca investigandu lucrulu de apróape, se arate exactu numerulu familiiloru si alu persóneloru cate voru fi ajunsu in acelea districte. Spre acelasiu scopu fú provocatu si curatorulu primariu alu evreiloru transilvani, care intru asemenea se adressá catra cativa evrei fruntasi, anume la Ploiesci, Fagarasiu etc. Dupa investigatiuni minutióse, chiaru acei evrei provocati si intrebati de apróape in confidentia, respunsera prin graiulu viu si altii in scrisu, ca in érn'a acésta nici o familia jidovésca nu a venitu din Moldova in tienuturile acestea, nici cá gonite si nici de buna voia, de unde urmédia, ca cuprinsulu aceloru telegrame si scrisori a fostu minciuna nerusinata de susu pana diosu.

Resultatulu investigatiuniloru ajunsu la cunóscintia respectiveloru ministerie, vede oricine, ca intrebarea fú indata: unde remane calumni'a, blamagiulu, satisfactiunea ceruta cu totu dreptulu din partea Romaniei. Se porni alta investigatiune, prin care detera in urm'a lui F.....n tocma pre candu elu asteptá se'i mai vie patru (altii dicu cinci) mii florini dela alianti'a israelita cá ajutoriu „pentru familiile gonite;" elu inse mirosi ceva aeru de temnitia si o sterse la sanetós'a. Nu pociu se sciu, déca au datu seu nu, pana astadi de urm'a acelui charlatanu, a carui crima cutediatória e in stare se revólte si spiritele cele mai molatece.*)

Adress'a brasioveniloru sosita aici dilele aceste in caus'a cerculariului din Nr. 2 alu „Telegrafului romanu" ne a venitu din acea parte tocma pe atatu de neasteptata, pre catu me surprinsera la inceputu bravurele esecutate in cativa Nri ai aceluiasiu diariu. Noi acésta tienuta o consideramu cá unu auguriu ferice, pentru care multiamimu in lini'a prima mai alesu ministriloru K. Tisza si A. Trefort, rogandu pe Ddieu, cá pre catu timpu voru mai fi in capulu afaceriloru, se tractedie pe romani, pe bisericele, scólele, limb'a, pe archipastori si tóte institutiunile loru celu pucinu totu cá pana acuma. Mai departe multiamimu inspectoriloru de scóle cá Réthi Lajos, Szeremlei, Koos, Moldován Gergely, Lieber Jozsef etc. si le poftimu din totu sufletulu, cá se mórga barbatesce inainte pe calea ce au apucatu.**)

---

*) Audimu, ca la passulu Gyimes ar' fi prinsu pe acelu evreu, care pusese scrisorile la post'a din Ucea, déra numele nu i l'amu aflatu. Red.

**) Dta vorbesci in gluma, noi inse afirmamu, ca au fostu destui romani dela 1866 incóce, cari au avutu mare trebuintia de lectiunile ómeniloru numiti de dta. Noi nu ne miramu de acestu lucru; avemu lipsa cá se trecemu si prin scól'a si esperienti'a acestoru 10 ani. Bunu e Ddieu, amu inventiatu cu totii intr'unu sensu séu altulu din trens'a. Red.

Romani'a.

Bucuresci. (Fine.) Candu e vorba de infiintarea la noi a unei cathedre de filologia comparata si candu acea cathedra se da in man'a unui geniu cá Hajdeu, trebue se ne bucuramu antaiu, pentru ca nu avemu multi barbati cá acest'a; si alu douilea, acestu barbatu prin cunoscintiele sale de totu felulu, sunt siguru, ca va face cá cursulu seu se fia frecuentatu nu numai de romanii din Romani'a libera, dér' si de romanii din Macedonia, Epiru, Tesali'a si chiaru de catra fii celoru lalte popóre, cari locuescu peninsul'a balcanica. Ca-ci dloru, cursulu acest'a nu se marginesce in strimt'a sfera a Romaniei libere, ci se intinde la tóte popórele neo-tracice de pe peninsul'a balcanica.

Noi trebue se organisamu facultatile nóstre astfelu, in catu se incepemu a atrage spre noi acelu centru de gravitatiune intelectuala, pe care odata (1830—1856) incepuse a'lu avé la densii Grecii moderni in Athen'a. Si nu numai in facultatea de litere, sciintie si theologia trebue se esiste nisce asemenea tendintie si fapte, ci chiaru in facultatea de medicina, unde ne póte spune onor. decanu alu acei facultati, care e colegu alu nostru, d. doctore Polizu, ca in anii trecuti au frecuentatu cursurile medicale dela noi apróape 60 studenti serbi si bulgari si de alte nationalitati transdanubiane.

D. G. Polizu. Amu avutu unu bunu numeru.

D. G. Missailu. Tocmai pentru aceea, este de doritu imperiosu se se atraga acele elemente si de acumu inainte aci, cá se nu se duca la Athen'a si Constantinopole. Nu uitati imperiulu Asaniloru!

Prin urmare nu trebue se se scumpésca representantii Romaniei, candu e vorba de a crea facultati, cari au se devina unu adeveratu focariu, o adeverata Athena in Romani'a. Si chiaru in Orientu. Candu e cestiunea de scóle, nu e bine se cantarimu importanti'a loru cu cateva mii de franci, cu suma de 3600 lei pe luna. Milióne de ni-s'ar' cere, milióne ar' trebui se damu, pentru scóle, cari ne voru intórce peste cativá ani folóse mai mari de catu ne putemu inchipui, insutitu si inmiitu. Scóle! Armata, limba. Eta ce ne-a scapatu si ne va scapa.

Dloru, déca pana si d. Maiorescu a gasitu indispensabile aceste cathedre si a solicitatu pe unu Hajdeu, pe unu Odobescu, se binevoiasca a preda gratisu filologi'a comparata si archeologi'a, apoi credu, ca nu noi vomu fi mai pucinu patrioti de catu d. Maiorescu, cá se suprimamu aceste cursuri ce nu potu a nu mai fi salariate. Déca adi s'ar' gasi inca d. Maiorescu pe acele banci, sunt siguru ca dsa ar' salariá aceste cathedre, pentru-ca merita a fi salariate, meritu mai presusu decatu orice, ca-ci e cestiunea despre limb'a nóstra, despre istori'a nóstra, despre trecutulu nostru, care este garanti'a viitorului nostru. (O voce: D. Maiorescu a alungatu pe d. Hajdeu.)

D. G. Chitiu, ministru de culte si instructiune publica: Eu l'amu rechiamatu; l'amu rugatu se vie. (Aplause. Voci: Fórte bine ati facutu.)

D. G. Missailu: Ve face onóre dle ministru, ca-ci ati intinsu man'a dloru Hajdeu si Odobescu; acést'a mi arata, ca acestu guvernu si prin urmare acésta camera, compusa din ómeni de sciintia, din ómeni titrati, din tineri in majoritate, urmandu'lu, intielege interessulu celu eminentu alu instructiunei publice in tier'a nóstra, si candu lucrédia pentru scóli, se punu din punctulu de vedere din care trebue.

De aceea dloru, candu este vorb'a de a complectá facultatile nóstre din Bucuresci si Iassi, se nu ne scumpimu, se nu ne ocupamu numai de ghiveciulu de dinaintea ochiloru nostri, ci trebue se ne uitamu si la cele-lalte noue milióne de frati romani, cari suntu in giurulu nostru, in numele caror'a lucramu, cari au ochii tintiti asupr'a nóstra, si cari ar' dori de o mie de ori se móra cu totii decatu se véda aiurea focariulu lumineloru din Orientu, decatu in Romani'a. Déca nu avemu destui ómeni invetiati cá se complectamu amendoue facultatile, din Bucuresci si Iassi, cu aceste cursuri, nu este unu cuventu, cá pentru acésta sa negligemu seu se desfiintamu si ceea ce potemu avé in Bucuresci. Me resumu dér' si dicu ca, déca se va propune infiintarea si la Iassi a unoru cathedre de filologia si archeologia, eu voiu votá; dér' pentru momentu nu voiu votá contr'a sumeloru inscrise in budgetu. Ve conjuru dér' dloru deputati, in numele nationalitatiei dvóstra, in numele viitorului acestei tieri, se votati sumele inscrise pentru cathedr'a filologica si archeologica, ca-ci suntemu in

pericolu a vedé strainatatea schimbandu-si bun'a idea ce avea despre latinitatea si trecutulu nostru. In adeveru, pe candu noi ne ocupamu aci cu facerea economiiloru chiaru si acolo unde nu trebue, in strainatate se lucrédia pentru a ne representá cá pe unu poporu bastardu; limb'a si nationalitatea nóstra sunt arétate cá slave séu germane de origine. A cui datoria, déca nu a nóstra este, cá representanti adeverati ai romaniloru, se facemu totu possibilulu pentru a paralisá acele tendintie din afara, acele infame calumnii, cari sunt indreptate in contr'a limbei si nationalitatiei nóstre? (Aplause.) Numai sciinti'a, numai istori'a ne voru dá aceste resultate. Se nu mai comitemu si noi aceleasi gresieli, pe cari le-au comisu strabunii nostri, candu au lasatu neutilisati séu candu au isgonitu dintre densii ómeni mari si de sange romanescu cá Petru Movila, fiiulu lui Simionu Voda Movila, osténu vestitu in vitejii sub Hotinu, apoi metropolitu Kievului, neuitatu in analele Russiei, primulu intemeiatoriu alu unei academii in Russi'a. Monachulu Paulu Berindei, autorulu celui antaiu dictionariu slavo-romanescu; cá spatarulu moldovenescu Nicolae Milescu, Canulu, raru politicu si poliglotu, solulu tiarului Alexie Michailoviciu in China, preceptorulu lui Petru celu mare, nemuritorulu regeneratoru si luminatoru alu Russiei; cá Dimitrie Cantemiru, favoritulu si amiculu lui Petru celu mare, consiliariulu seu, primulu presiedinte alu academiei russesci; Antiochu Cantemiru, fiiulu celui de susu, antaiulu poetu alu timpului seu, despre care in genere s'a disu ca este primulu intemeietoriu alu poesiei russesci, Boileau alu Nordului! Bucatile lui si astadi se canta in Russi'a; cá Herescu barbatu meritatu in istori'a luminarii russesci, si cá auctoru si cá primulu decanu alu universitatiei; cá Balabanu, A. I. Sturz'a, chiaru Hajdeu betrînulu, care móre in pustiele nouei Russii, pentru-ca Moldov'a patri'a sa, n'a sciutu séu n'a potutu a'lu utilisá.

Se fimu mai prevedietori, mai galantomi, mai patrioti, candu providinti'a ne tramite genie si somitati, cá B. P. Hajdeu, Odobescu. (Aplause prelungite.)

Se primira dér' tóte 3 catedre.

Rectificare officiale.

Din partea dlui procuroru regescu din Dev'a ni se tramite sub Nr. 864—1877 spre publicare in sensulu legei de pressa o r e c t i f i c a r e o f f i c i a l e referitória la notiti'a despre „justiti'a maghiara", inregistrata in Nr. 9 alu foiei nóstre pe basea unei informatiuni private, carei rectificari venimu a-i da locu in traducere romanésca precum urmédia:

„Dlui Iacobu M u r e s i a n u, redactoru alu „Gazettei Transilvaniei"!

Cu privire la comunicatulu din Dev'a, publicatu in Nr. 9 alu diurnalului ce redactati sub titlulu „Justitia maghiara, care comunicatu presenta nu numai officiulu meu, ci si procederea tribunalului de aici intr'o directiune intortocata, éra pre de alta parte provóca desplacere in semtiementulu unei parti a cetatieniloru in privinti'a securitatii personali si de avere, — mi iau libertate pre basea §-lui 20 alu legei de pressa a ve roga se publicati urmatóri'a schitiare officiale a starei lucrului:

Sigismundu Almasianu recte Niagu din comun'a Kozoly, fostu soldatu c. r. in concediu, a disparutu in 13 Maiu 1873 fora urma din Dev'a dela sor'a sa vitrega veduv'a Maria Codreanu, care se aflá in conditiuni materiali favorabili si la care elu intrasse in servitiu de argatu cu scopu, cá mai tardiu s'o póta luá de socia. Dupa unu tempu de noue dile cadavrulu lui s'a aflatu in asia numitulu „Muresiulu mortu" si s'a transportatu in ospitalulu de aici, unde fù supusu unei sectionari medicali judecatoresci, éra investigatiunea criminale ce se intentasse, s'a sistatu in 21 Iuniu 1873 sub Nr. crim. 837.

In 7. Febr. a. c. procurorului regescu i s'au adusu la cunoscintia asemeni fapte, pre basea caror'a s'a vediutu indemnatu a propune, cà in contra lui Iuonu Pirva, — care la trei septemani dupace disparuse Sigismundu Niagu s'a fidantiatu cu numit'a veduva Maria Codreanu si curendu dupa aceea s'a si cununatu cu dins'a, — se se intentedie procedur'a criminale pentru crim'a de omoru seversita facia de Sigismundu Niagu si totu-odata se fia pusu in inchisóre preventiva.

In urm'a acestei propuneri judele investigatoriu ascultandu pe Iuonu Pirva, a ordonatu a-lu pune in arestu preventivu, si deórace s'au ivitu si contra sociei lui fapte grave de suspitiune, s'a ordonatu arestulu preventivu si contra dinsei; éra dupace decisiunea luata de judele investigatoriu s'a aprobatu si de catra tribunalu, s'a insarcinatu cu ingrigirea de averea acusatiloru cetatianulu din locu Nicolau Florea cá curatoru ad actum, conformu increderei puse in dinsulu de catra accusati, si acést'a s'a intemplatu mai inainte de ce comunicatulu amagitoriu si intortocatoriu de adeveru ar fi vediutu lumin'a dilei sub titlulu „Justitia maghiara."

Dev'a in 26 Febr. 1877.

Dela procurorulu regescu
S i m e o n H o r v á t h m. p.
proc. reg.

Alba-Iuli'a, 1 Martiu 1877.

Corespondintele dvóstre din Alba-Iulia, d. A. Iulianu, referindu-ve despre scandalulu intemplatu cu ospetii romani la balulu maghiaru din locu, se vede a fi fostu petrunsu, scriindu reportulu seu, de primele impressiuni ale indignatiunii sale demne de anim'a unui romanu adeveratu si cu consciintia nationale. Cu permissiunea dvóstre voiu atinge si eu cestiunea acésta neplacuta: inse cu sange mai rece. Nu asiu cere ospitalitatea stim: dvóstra foi, déca nu me ar' constringe la acést'a Nrlu de adi alu diurnalului „Kelet", in care unu d. „Sulpicius" dechiara de minciuni referatele dlui A. Iulianu, si atatu pe acésta càtu si pe bietii óspeti romani psiseiti ii mai timbrédia si de conspiratori in contra patriei. Insinuatoriulu d. „Sulpicius" inainte de a minti si calumniá, facea mai bine déca se informá chiaru dela concetatianii maghiari despre starea adeverata a lucrului. Potea se intrebe in privinti'a acést'a pe d. concipistu Bergay Josef*), arangeru alu balului, care la o ocasiune in casin'a maghiara inaintea mai multora cu aceea escusá scandalulu, cà n'a fostu inainte intentionatu, ci s'a escatu numai din neprecugetarea unoru copilandri flusturati. Potea dér' d. „Sulpicius" din vorbele aceste se se convinga, cá scandalulu, ori-cumu, dér' s'a intemplatu, „Roman'a" fiindu psiseita si ospetii romani indignati nejucandu-o. Potea inse se se informedie si de la alti dni, la d. procuroru reg. Henter Gábor, care inaintea d. capitanu Stefanu Borgovanu si a d. jude reg. Marcusiu a recunoscutu, cà scandalulu potea se devina completu, déca romanii nu ar' fi doveditu o moderatiune démna de ómeni culti; mai departe la capitanulu orasiului Kovács Elek, care inaintea d. concipistu de advocatu Mihaiu Cirlea a recunoscutu, cà incidentulu acesta e regretabilu si genantu, — precum si la d. advocatu Dr. Mohai Sándor, care inaintea d. secretariu de finantia Georgiu Popu s'a esprimatu, ca pentru usióretatea condamnabila a unoru nesocotiti trebue se sufere rusine si cei nevinovati. Déca corespondintele lui „Kelet" doresce, i potu aduce dovedi si mai eclatante despre aceea, ca nu corespondintele „Gazettei" are datina de a scrie minciuni, ci „Kelet" e dedatu de a reproduce de acele. Fia cu aceste cestiunea acésta pusa la o parte. I. A l b a n u.

Noutati diverse.

— (D o l i u:) Familia advocatului Ioane Cosieriu din Alba Iulia e cu doliu, ca ci fiiulu ei iubitu A n t o n i u in 4 l. c. a incetatu a vietiui.

— (S i n u c i d e r i n e a u d i t e.) In Buda-Pest'a se inpusca unu scolariu de 13 ani, in Muresiani altu muce scolariu anume Konrad numai de 11 ani, éra in Alba-Iuli'a coconiti'a N. Streit -si trase cu revolverulu dreptu in anima. In B.-Pest'a féta Boles Erzsebet se omori cu fosforu, numai din causa ca domnu-seu ei trase o palma. Scurtu, sinuciderile devenira morbu epidemicu diavolescu. Sementia rea si blastemata, se extermina ea pe sine. (Vedi mai multe diaria.)

*) Lumea rea vorbesce, cà anonimulu „Sulpicius" ar' fi acestu dnu. (Vitia de romanu dupa mosiu-seu, odinióra professoru in Clusiu?) Red.

— (É r a s i o m o r u r i s e l b a t i c e.) In S.-Sebesiu au omoritu pe unu omu si pe soci'a lui. In distr. Brasiovului pe unu gendarmu. In Rátot (comit. Veszprém, Ungari'a) unu servitoriu de 27 ani despica cu securea capetele la trei persóne, adeca la una veduva, la fiiulu acesteia de 16 ani si la una servitóre, dupa aceea se spendiurà si elu. („Kelet" Nr. 44.)

— In A g r i 'a unu deregatoriu de dominiu si unu juristu se batura cá orbii in balulu publicu, dupa aceea s'au luatu si la duellu pe revolvere, déra nu s'a nimeritu nici unulu, dupa aceea s'au inpacatu tocma cumu se inpaca tieganii de corturi, dupa ce s'au incaieratu si smulsu bine unu pe altu. („Kelet.")

— In P r e s s b u r g a nebunitu unu rabinu jidovescu si a saritu din a trei'a contignatiune. („Idem.")

— (A l t e s i n u c i d e r i.) Advocatulu N. Karácsonyi din Bazinu (in Banatu?) se inpusca. In Aradu cetatienulu Ferd. Mercz -si luà viéti'a cu Cyankali, cu care pe airea se estermina cânii.

— (D i l a p i d a r i d e a v e r e c o m u n a i n A i u d u.) „M. Polgár" din 23 Febr. aduce scirea, ca din averile colegiului reformatiloru in siese ani s'au dilapidatu la 75 mii florini, nu s'au datu si nu se dau ratiociniele spre revisiune, s'a vendutu si una proprietate de padure din hotarulu comunei Vingard cu 10,000 fl. v. a. si alte blastematii. Corespondentele se apuca in termini asprii de provisorulu Bogdan Lajos. Acestea scandale i se paru cu atatu mai criminali, cu catu de-alta parte tocma in dilele nóstre doi magnati de confessiunea reformata facura fundatiuni fórte respectabili pentru mai multe scóle reformate, adeca repausatulu comite Emericu Mikó lasase gimnasiului reformatu dela Sepsi-Szt.-György in Secuime unu fondu de 60,000 fl. v. a.; éra comitele Gothardu Kunn depuse mai deunadi unu capitalu de 50,000 fl. cu conditiune, cá din veniturile aceluia se se ajute gimnasiulu reformatiloru dela Orasteia si cateva scóle satesci de acele, unde dicu ei ca maghiarii s'aru fi romanisatu, adeca in adeveru unde romanii prin calvinia s'au fostu maghiarisatu in catuva, déra dupa aceea s'au intorsu érasi la mam'a loru cea legitíma si doiósa.

Post'a redactiunei.

T u r d a, 25 Febr. D e s i u, 27 Febr. Déca ne veti da voia cá se prefacemu cevasi stilulu, fora a ne atinge de sensu, si se stergemu unele espressiuni prea tari, se póte.

A b r u d u, 1 Mart. Binevoiti a Ve adressá la dn. auctoru.

S i b i i u, 1 Mart. Au absentatu, acumu este aici. —

C l u s i u. Astépta continuarea cu inpatientia.

F a g a r a s i u. Ve rogamu pe dvóstra si pe tóta lumea, cá se binevoiti a crutia pe unu bietu de diariu curatu politicu cu socoteli bisericesci. Sibiiulu nu e preste lume. — Scólele? Vedeti „M. Polgár."

O d o r h e i u, 10 Febr. Gratias. Va esi nesmintitu la loculu seu.

S e g h i s i ó r a. Se astépta fasciclulu din urma; atunci veti avé pe tóte deodata.

Cursurile

la bursa in 6 Martiu 1877 stá asia:

Galbini imperatesci — —	5 fl.	90	cr	v. a.
Napoleoni — — —	9 „	87	„	„
Augsburg — — —	113 „	40	„	„
Londonu — — —	123 „	60	„	„
Imprumutulu nationalu —	67 „	95	„	„
Obligatiile metalice vechi de 5%	62 „	95	„	„
Obligatiunile rurale ungare	75 „	—	„	„
„ „ temesiane	72 „	25	„	„
„ „ transilvane	71 „	60	„	„
„ „ croato-slav.	— „	—	„	„
Actiunile bancei — —	825 „	—	„	„
„ creditului — —	150 „	—	„	„

Redactoru respundietoriu si Editoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.